

ДЕРЖСЛУЖБОВЕЦЬ

Квітень , 2018/№ 4

Сторінка антикорупціонера: погляд із середини на деякі актуальні питання. Постдекларування

Автор : Яременко Олена, незалежний експерт, Яременко Сергій, магістр державного управління

Кінець доби 31 березня 2018 року підвів ризику чергового (третього) етапу електронного декларування, який стартував 1 січня 2018 року згідно із Законом № 1700 та відповідними рішеннями НАЗК. Проте, на цьому головний біль у суб'єктів декларування не закінчується, адже в епопеї «електронне декларування» є своє продовження, яке виражається у контролі та перевірці декларацій. У цій статті ми нагадаємо суб'єктам декларування про те, що відбуватиметься у постдеклараційному періоді.

ДОКУМЕНТИ СТАТТІ

КУпАП – Кодекс України про адміністративні правопорушення.

[Закон № 1700](#) – Закон України «Про запобігання корупції» від 14.10.2014 р. № 1700-VII.

[Порядок](#) – Порядок перевірки факту подання суб'єктами декларування декларацій та повідомлення Національного агентства з питань запобігання корупції про випадки неподання чи несвоєчасного подання таких декларацій, затверджений рішенням НАЗК від 06.09.2016 р. № 19.

УМОВНІ СКОРОЧЕННЯ

НАЗК – Національне агентство з питань запобігання корупції.

Реєстр – Єдиний державний реєстр декларацій осіб, уповноважених на виконання держави або місцевого самоврядування осіб, уповноважених на виконання держави або місцевого самоврядування.

За вікном квітень, природа після затьожної зими почала омиватися весною. Чудовий місяць квітень для нас стає більш значимим, оскільки у квітні людство святкує Великдень – Світле Воскресіння. З цим Великим Святком вітаємо і ми наших читачів. Добра вам, Божої благодаті, нехай Бог оберігає вас і нашу неньку Україну. Автори статті бажають читачам приємних весняних днів, гарного настрою та оптимізму.

Станом на 24 години 00 хвилин 31 березня 2018 року було подано 816509 декларацій осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, за 2017 рік проти 1120874, поданих декларантами щорічних декларацій у 2017 році.

Згідно із [ст. 49 Закону № 1700](#) НАЗК проводить щодо декларацій, поданих суб'єктами декларування, такі види контролю:

щодо своєчасності подання;

щодо правильності та повноти заповнення;

логічний та арифметичний.

Також НАЗК проводить повну перевірку декларацій відповідно до [Закону № 1700](#).

КОНТРОЛЬ

Зупинимося на огляді процедури проведення окремих видів контролю, зокрема, для осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування. Так, з метою встановлення своєчасності подання декларації ([ст. 49 Закону № 1700](#)) державні органи, органи місцевого самоврядування зобов'язані перевіряти факт подання суб'єктами декларування, які в них працюють (працювали), відповідно до [Закону № 1700](#) декларацій та повідомляти Агентство про випадки неподання чи несвоечасного подання таких декларацій.

Зокрема, перевірка факту подання декларацій та повідомлення НАЗК про випадки неподання чи несвоечасного подання декларацій покладаються на уповноважений підрозділ (особу) з питань запобігання та виявлення корупції органу, в якому працює (працював) суб'єкт декларування, або інший структурний підрозділ такого органу (далі – відповідальний підрозділ (особа)), визначений керівником органу.

Відповідальний підрозділ (особа) органу, в якому працюють (працювали) суб'єкти декларування, перевіряє факт подання декларацій, зокрема, у такі строки:

- щорічні декларації суб'єктів декларування – протягом 10 робочих днів з граничної дати подання таких декларацій (у 2018 році десятий день припадає на 16 квітня);
- декларації суб'єктів декларування, які припиняють діяльність, пов'язану з виконанням функцій держави або місцевого самоврядування, – упродовж п'яти робочих днів з дня такого припинення; якщо припинення зазначеної діяльності відбулося з ініціативи керівника органу, в якому працював суб'єкт декларування, – упродовж п'яти робочих днів після спливання строку у двадцять робочих днів з дня, коли суб'єкт декларування дізнався чи повинен був дізнатися про таке припинення;
- декларації суб'єктів декларування, які припинили діяльність, пов'язану з виконанням функцій держави або місцевого самоврядування, – протягом 10 робочих днів з граничної дати подання таких декларацій наступного за звітним року, у якому було припинено таку діяльність;

— декларації суб'єктів декларування, які є особами, що претендують на зайняття посад, які потребують подання декларації, — до призначення або обрання особи на посаду.

Слід звернути увагу, що припиненням діяльності, пов'язаної з виконанням функцій держави або місцевого самоврядування, згідно з [Порядком](#) вважається день видачі трудової книжки суб'єкту декларування, із зазначенням підстав такого припинення.

Факт подання декларацій перевіряється відповідальним підрозділом (особою) шляхом пошуку та перегляду інформації в публічній частині Єдиного державного реєстру декларацій осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, на офіційному веб-сайті НАЗК.

У випадку встановлення факту неподання чи несвоєчасного подання декларацій суб'єктами декларування відповідно до вимог Закону відповідальний підрозділ (особа) повідомляє про це Агентство упродовж трьох робочих днів з дня виявлення такого факту. Повідомлення НАЗК про факт неподання чи несвоєчасного подання декларацій осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, заповнюється згідно із встановленою формою, що є додатком до [Порядку](#), надсилається на адресу електронної пошти, зазначену на офіційному веб-сайті НАЗК, та засобами поштового зв'язку (рекомендованим листом з повідомленням про вручення).

Зазначене повідомлення надсилається органом, в якому працюють (працювали) суб'єкти декларування, окремо за кожним фактом такого неподання чи несвоєчасного подання.

СУТТЄВІ ЗМІНИ В МАЙНОВОМУ СТАНІ

Відповідно до [ст. 52 Закону № 1700](#) у разі суттєвої зміни у майновому стані суб'єкта декларування, а саме отримання ним доходу, придбання майна на суму, яка перевищує 50 прожиткових мінімумів, встановлених для працездатних осіб на 1 січня відповідного року, зазначений суб'єкт у десятиденний строк з моменту отримання доходу або придбання майна зобов'язаний письмово повідомити про це НАЗК.

Зазначена інформація вноситься до Єдиного державного реєстру декларацій осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, та оприлюднюється на офіційному веб-сайті НАЗК. [Рішенням НАЗК від 10.06.2016 р. № 3](#) затверджено Форму повідомлення про суттєві зміни в майновому стані суб'єкта декларування, яка складається з правил заповнення форми повідомлення та восьми розділів, у яких суб'єкт декларування зазначає інформацію про себе та об'єкти згідно із [Законом № 1700](#):

1. Інформація про суб'єкта декларування
2. Доходи, у тому числі подарунки.
3. Об'єкти нерухомості.
4. Цінне рухоме майно — транспортні засоби.

5. Цінні папери.
6. Корпоративні права.
7. Цінне рухоме майно (крім транспортних засобів).
8. Нематеріальні активи.

Під суттєвою зміною у майновому стані суб'єкта декларування розуміється отримання ним одноразового доходу або придбання майна на суму, яка перевищує 50 прожиткових мінімумів, встановлених для працездатних осіб на 1 січня року, у якому подається повідомлення (для поточного 2018 року цей поріг становить 88100 грн.). Якщо вартість майна перевищує 50 прожиткових мінімумів, встановлених для працездатних осіб на 1 січня, але була сплачена частинами, то повідомлення про суттєві зміни в майновому стані подається після переходу права власності на таке майно.

Дохід, який був нарахований, але не сплачений (не отриманий), не повідомляється. У цьому контексті, зокрема, розуміються випадки, коли має місце затримання виплати заробітної плати, тобто заробітна плата суб'єкту декларування нарахована, але в силу певних причин не виплачена.

Для кожного випадку отримання доходу або придбання майна подається окреме повідомлення про суттєві зміни у майновому стані суб'єкта декларування.

Хочемо наголосити, що ця норма діє постійно. Адже невиконання зазначеної норми може призвести до порушення Закону в частині несвоечасного подання або неподання повідомлення про суттєві зміни, яке є правопорушенням, пов'язаним з корупцією, за що, зокрема, передбачена адміністративна відповідальність згідно зі [статтею 172^б КУпАП](#).

КОНФЛІКТ ІНТЕРЕСІВ

Інформацію для цієї теми будемо черпати з Єдиного державного реєстру судових рішень та офіційного веб-сайту НАЗК.

1. Проректор одного з університетів м. Харкова, виконуючи обов'язки ректора, під час підписання наказу про преміювання працівників університету за сумлінну працю та зразкове виконання службових обов'язків, за результатами підготовки університету до нового навчального 2016-2017 року, в тому числі і себе особисто, діючи на користь своїх приватних інтересів, впливаючи на об'єктивність та неупередженість прийнятого рішення, не повідомив в установленому Законом порядку про наявність у нього реального конфлікту інтересів, який полягало у підписанні вищевказаного наказу щодо преміювання працівників університету та особисто себе.

Київський районний суд м. Харкова ухвалив притягнути зазначену особу до адміністративної відповідальності відповідно до [ст. 172^г КУпАП](#).

2. Начальник Фастівського комбінату комунальних підприємств Валентина Войтенко, будучи посадовою особою юридичної особи публічного права та суб'єктом, на якого поширюється дія [Закону № 1700](#), не

повідомила свого безпосереднього керівника про наявність у неї реального конфлікту інтересів та приймала рішення про преміювання працівників комбінату, якими в тому числі преміювала і себе. НАЗК на своєму засіданні прийняло рішення про направлення до суду відповідного протоколу про адміністративні правопорушення за порушення вимог Закону щодо запобігання та врегулювання конфлікту інтересів.

Коментар авторів. *На жаль, ситуації, наведені вище, є досить поширеними як серед осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, так і серед прирівнених до цієї категорії осіб. При прийнятті рішень у таких ситуаціях в обов'язковому порядку слід вчиняти дії, передбачені статтею 28 Закону.*

Нагадаємо читачам, що відповідно до [ст. 1 Закону № 1700](#) реальний конфлікт інтересів – це суперечність між приватним інтересом особи та її службовими чи представницькими повноваженнями, що впливає на об'єктивність або неупередженість прийняття рішень, або на вчинення чи невчинення дій під час виконання зазначених повноважень. У свою чергу приватний інтерес – це будь-який майновий чи немайновий інтерес особи, у тому числі зумовлений особистими, сімейними, дружніми чи іншими позаслужбовими стосунками з фізичними чи юридичними особами, у тому числі ті, що виникають у зв'язку із членством або діяльністю в громадських, політичних, релігійних чи інших організаціях.

Слід нагадати читачам, що відповідно до [ч. 3 ст. 28 Закону № 1700](#) безпосередній керівник особи або керівник органу зобов'язаний протягом двох робочих днів після отримання повідомлення про наявність у підлеглої йому особи реального чи потенційного конфлікту інтересів прийняти рішення щодо врегулювання конфлікту інтересів та повідомити про це відповідну особу.

електронне декларування, запобігання корупції, подання декларації, проведення контролю